

Ce înseamnă „viziunea apocaliptică” a adventismului?

16 aprilie 2009

Gili Cârstea

Discutam zilele trecute despre cartea istoricului nostru George R. Knight, prin care cheamă biserica mondială la o întoarcere către moștenirea noastră denominațională, „viziunea apocaliptică” a pionierilor, fără de care adventismul este irelevant.

Doresc să explic astăzi că expresia lui, „viziunea apocaliptică,” nu este decât o formulă elegantă de a evita definiția consacrată „marea controversă,” pe care a cam evitat-o în operele lui. A încercat Herbert E. Douglass, de-a lungul anilor, să îl convingă că nu există adventism fără conceptul mării controversate, dar fără succes. Acum, ajuns la pensie, fratele Knight recunoaște că Douglass a avut dreptate, deși nu pare dispus să admită că jocul acesta semantic nu reușește să salveze ipostaza complicată în care se găsește, încercând să dreagă busuiocul prin rebotezarea expresiei „marea controversă.”

Dincolo de aceste ezitări, peste care putem trece cu puțină îngăduință, fratele Knight aduce o contribuție extraordinară la înțelegerea mării controversate, de care s-a ferit toată viața, și pe care biserica încă nu o percepe corect. Fraza sună aparent simplu și modest:

„Poate că problema noastră adevărată cu ‘frica de Dumnezeu’ este aceea că prea mulți creștini au castrat conceptul biblic al păcatului” (Knight, *The Apocalyptic Vision...*, 25).

Knight pune degetul exact pe rana încă deschisă din adventism, chiar dacă nu merge prea departe cu explicațiile. Când biserica întreține un concept castrat asupra naturii păcatului, el imediat viciază caracterul lui Dumnezeu și conflictele care stau la temelia mării controversate dintre Hristos și Satana.

Se întâmplă așa deoarece nu am luat seama la glasul Domnului când ne atrăgea atenția că „efortul permanent al lui Satana este acela de a reprezenta greșit caracterul lui Dumnezeu, natura păcatului și adevăratele puncte în dispută din marea controversă” (GC 569).

Ani de zile am refuzat să credem că predicăm o variantă castrată a păcatului, fabricată de „efortul permanent” al diavolului de a reprezenta greșit natura lui. Nu

am înțeles natura ucigașă a păcatului, tratându-l mai ales ca pe o infracțiune, o călcare a unei legi de bun simț care, în ea însăși, nu produce niciun rău. Teama este generată de Legiuitor, care nu permite abateri de la lege, și de aceea recurge la măsuri punitive.

O asemenea pervertire a naturii păcatului a dus obligatoriu la pervertirea caracterului lui Dumnezeu. Ceea ce a dus, evident, la castrarea conceptului mării controversate, care nu a mai reușit să comunice corect motivul pentru care a început rebeliunea din cer și cauza pentru care ea nu se mai sfârșește.

Knight are perfectă dreptate când spune că întreținem un concept castrat asupra naturii păcatului, și că el are consecințe serioase:

„Am uitat proclamația tunătoare a lui Pavel, că ‘toți au păcătuit și sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu’ (Rom 3:23), și că ‘plata păcatului este moartea’ (Rom 6:23). O înțelegere castrată a păcatului duce la un Miel castrat și la un Leu castrat. Împreună, ele nu produc decât o predicare castrată și evlavie fără sens” (Knight, *The Apocalyptic Vision...*, 25).

Asocierea pe care o face Knight între cele două versete din Romani este pertinentă. În momentul în care cineva – înger sau om – a păcătuit, adică s-a deconectat de la izvorul vieții, slava s-a dus. Icabod. Şekina a părăsit templul. Părtașia cu natura divină a încetat. Legământul cel veșnic s-a rupt. „Căsătoria” a luat sfârșit.

Când se întâmplă așa, rezultatul firesc este moartea, moartea a doua, din care nu există întoarcere. Acesta este un principiu fundamental al împărăției, care nu poate fi amendat sau evitat. Leul din seminția lui Iuda este garantul legii. Doar Mielul junghiat de la întemeierea lumii a putut permite anularea legii în acest caz, intervenție care a produs o anomalie gravă în ordinea universului: ființe despărțite de natura divină, dar care totuși trăiesc.

Așa a început această stranie istorie a păcatului.

Ni s-a deschis o fereastră spre înțelegerea acestui fenomen, dar noi nu prea ne-am obosit să-i dăm atenție, lucrarea în care apare ea fiind socotită o foarte frumoasă poveste despre viața lui Hristos și atât. Nu am înțeles că această lucrare – Hristos, lumina lumii – este produsul unei „foarte prețioase solii” trimisă de Domnul prin frații Waggoner și Jones, și că ea urmărea să aducă „mai proeminent” decât înțelesesem noi pe Hristos, Mielul lui Dumnezeu, în fața bisericii și lumii.

În prima parte a cărții ni se explică rolul templului, al sanctuarului. Suntem ajutați să înțelegem că el avea un rol figurativ, că el ilustra fundamentul etern al creației lui Dumnezeu, scopul Său „cu fiecare ființă creată” (DA 161). În ultima parte a cărții avem o descriere fascinantă a începutului mării controversate, și modul în care aceasta va fi încheiată. Să urmărim legătura dintre ele, deoarece aici capătă sens conceptul mării controversate, sau al „viziunii apocaliptice,” așa cum spune istoricul nostru.

Autoarea pleacă de la pasaje ale Scripturii în care se spune că Dumnezeu va nimici cu desăvârșire pe Satana și pe toți aliații lui în rebeliunea contra guvernării divine:

„Pentru că îți dai ifose ca și când ai fi Dumnezeu... te nimicesc, heruvim ocrotitor, din mijlocul pietrelor scânteietoare... ești nimicit, și nu vei mai fi niciodată... Încă puțină vreme, și cel rău nu va mai fi; te vei uita cu atenție la locul unde era, și nu va mai fi... Vor fi ca și când n-au fost niciodată” (Eze 28:6-19; Ps 37:10; Obadia 16).

Aceste versete sunt dovezi puternice că Dumnezeu este cel care nimicește pe vrăjmașii Lui, dar explicația care urmează nu susține această concluzie:

„Acesta nu este un act al puterii arbitrare din partea lui Dumnezeu. Cei ce au respins mila Sa vor culege ceea ce au semănat.”

Cum se întâmplă așa ceva?

„Dumnezeu este izvorul vieții; atunci când cineva alege să slujească păcatului, el se desparte de Dumnezeu, și, în acest fel, nu mai are legătură cu viața. El este străin de viața lui Dumnezeu. Hristos spune: Toți cei care mă urăsc pe mine iubesc moartea (Ef 4:18; Prov 8:36). Dumnezeu le dă – pentru un timp – viață, ca ei să-și poată dezvolta caracterul și să-și manifeste principiile pe care le au. Odată acest lucru împlinit, ei culeg rezultatele propriei lor alegeri” (DA 763-764).

Vă rog să remarcați expresia „în acest fel” de la începutul pasajului. Ce se întâmplă aici? Când legăm acest concept de explicația scopului lui Dumnezeu aflată la pagina 161, imaginea capătă un orizont extrem de larg.

Dumnezeu este „izvorul vieții,” și scopul Său etern a fost să locuiască în fiecare ființă inteligentă. Când o astfel de ființă creată refuză acest principiu elementar al creației, când se opune acestei legi, „se desparte de Dumnezeu,” adică Îl gonește din templul inimii, din locuința Sa de drept. În acest fel, și nicidecum altfel, ea nu mai are legătură cu viața. Adică este secerată fulgerător de moartea a doua:

„Dacă Satana și oștile sale ar fi fost lăsați să culeagă pe deplin roadele păcatului lor, ei ar fi pierit” (DA 764).

De ce nu au fost lăsați să culeagă roada propriei lor acțiuni atunci, în momentul deconectării de la sursa vieții? Nu era mai sănătos, pentru liniștea și pacea universului, ca rebelii să fi fost lăsați să culeagă roada propriei lor alegeri, să suporte consecințele naturale ale unui act făcut în deplină cunoștință de cauză și precedat de îndelungi apeluri la rațiune din partea guvernării divine?

Nu, nu era mai sănătos, iar motivele trebuie să fie de o importanță extremă, dacă Dumnezeu a trebuit să aleagă acest drum al durerii și sacrificiului total din partea Sa. Motivul este explicat simplu:

„La începutul mării controversate, îngerii nu înțelegeau aceasta.”

Cum așa? Cum este posibil ca îngerii să nu înțeleagă, deși Dumnezeu le explicase clar acest lucru?

A fost posibil, deoarece diavolul se folosise de puterea lui de persuasiune, dublată de autoritatea pe care i-o dădea funcția lui „din mijlocul pietrelor scânteietoare,” spre a convinge pe îngeri că scopul etern al lui Dumnezeu de a locui în ei nu este decât un sistem de control și sclavie, un mecanism prin care sunt împiedicați să evolueze spre divinitate.

Părea logic. Erau fiii lui Dumnezeu, dar niciunul nu creștea, nu evolua spre dumnezeire. Timpul trecea și ei rămâneau tot slujitori, simpli executanți ai voinței altora. Pentru ei nu era loc pe „muntele adunării dumnezeilor, la capătul miazănoaptei.” Diavolul le spunea că își merită soarta, că vor rămâne robi netrebniți dacă nu se revoltă spre a fi lăsați să evolueze către divinitate.

Așa se explică de ce, dacă diavolul și îngerii aliați cu el ar fi fost lăsați să piară, ca urmare firească a dorinței lor exprese, „ființele cerești nu ar fi văzut bine că acesta a fost rezultatul inevitabil al păcatului. În mintea lor ar fi rămas o îndoială cu privire la bunătatea lui Dumnezeu, ca o sămânță a răutății, care ar fi dat naștere la ucigătoarele roade ale păcatului și nenorocirii” (DA 764).

Prin urmare, moartea a doua este rezultatul inevitabil al deconectării de la izvorul vieții, și nicidecum o acțiune violentă prin care Dumnezeu spulberă opoziția. Ruperea legământului cel veșnic produce moarte, deoarece viața veșnică este garantată doar prin unirea dintre divin și uman, în cazul nostru. Sau dintre divin și creat, în cazul celorlalte familii de ființe din univers.

Acesta este caracterul pervers al păcatului. El ucide, dar este făcut să pară că este salvatorul sclavilor lui Dumnezeu. Deconectarea de la izvorul vieții este sursa morții, dar diavolul a spus că este calea spre evoluție. Părtașia de natură divină oferă viață și fericire veșnică, iar Satana spune că este un coșmar de care trebuie să scăpăm cât mai repede.

Ce să creadă îngerii și vasta creație din universul lui Dumnezeu? Până atunci ei nu fuseseră confrunțați niciodată cu minciuna sau amăgirea. Declarațiile de o parte sau de alta a baricadei nu mai aveau efect asupra minților lor. Doar o demonstrație pe baza faptelor doveditoare mai putea rezolva confuzia din mintea lor.

Dar legea nu permitea un amendament prin care să fie anulat efectul deconectării de la izvorul vieții. Singura soluție prin care ființe deconectate de la sursa vieții să rămână totuși în viață era sacrificiul Dătătorului legii. Într-un gest de dragoste totală, Mielul lui Dumnezeu S-a așezat între vii și morți, și urgia a încetat. Hăul morții a doua care se căscase sub picioarele îngerilor răzvrățiți a fost închis prin moartea Cuvântului. Li s-a oferit astfel ocazia să demonstreze cum funcționează o lume în care scopul lui Dumnezeu este inactiv. Urma să se dovedească dacă, deconectați de la izvorul vieții, îngerii sau oamenii ajung dumnezei.

Marea controversă continuă de mii de ani pe această planetă și încă nu a apărut vreun om sau înger care să devină Dumnezeu. Din contră, boala, suferința și moartea fac ravagii, în ciuda pojghiței de civilizație cu care ne amăgesc stăpânitorii acestei lumi.

Dacă nu lumea întreagă, cel puțin biserica trebuia să priceapă câteva lucruri elementare despre această controversă:

„Satana, autorul păcatului și al urmărilor lui, făcuse pe oameni să privească la suferințe și moarte ca pornind de la Dumnezeu - ca o pedeapsă arbitrară dată din cauza păcatului” (DA 460).

„Boala, suferința și moartea sunt lucrarea unei puteri străine. Satana este nimicitorul; Dumnezeu este restauratorul” (Divina Vindecare 75).

Cu tristețe trebuie să recunoaștem că biserica nu a reușit să înțeleagă aceste adevăruri de bază ale mării controversă, motiv pentru care ea nu se poate încheia. Slujitori declarați ai lui Dumnezeu tună de la amvoanele adventiste că „boala, suferința,” și mai ales moartea, sunt pedepsele lui Dumnezeu pentru batjocoritorii legii Sale. Ei nu văd că Satana este nimicitorul, iar Dumnezeu este restauratorul, vindecătorul.

Cât va mai dura această nebunie colectivă? Când va fi sigur ca Dumnezeu să permită celor deconectați de la izvorul vieții să culeagă rezultatul normal al alegerii lor, fără ca acest lucru să producă îndoieli cu privire la caracterul Său?

„Dar lucrurile nu vor fi astfel când marea controversă se va sfârși. Atunci planul de mântuire fiind încheiat, caracterul lui Dumnezeu va fi descoperit tuturor ființelor create. Se va vedea că preceptele legii Sale sunt desăvârșite și neschimbătoare. Păcatul își va descoperi natura și Satana caracterul său” (DA 764).

Observați lista obligatorie pentru încheierea mării controversă: a) descoperirea caracterului lui Dumnezeu, b) stabilitatea legii Sale, c) înțelegerea naturii păcatului, d) înțelegerea caracterului și guvernării lui Satana.

Aceasta ar trebui să fie lista de priorități a bisericii lui Hristos din această generație, dacă vrem să onorăm „viziunea apocaliptică” a adventismului. Așa cum foarte corect spune George Knight, toate elementele acestei viziuni sunt viciate de o singură percepție greșită asupra naturii păcatului. Când acestuia i s-a extirpat capacitatea de a ucide, caracterul lui Dumnezeu este deformat, legea își pierde semnificația, iar caracterul și guvernarea lui Satana devin aproape invizibile.

Nu este de mirare că poporul destinat să lumineze pământul cu slava lui Dumnezeu a ajuns ca o „covercă într-un câmp de castraveți” (Isa 1:8), tot mai atras de brevetele de respectabilitate oferite de lume, complet străin de chemarea înaltă de a veni la Nuntă.

Când biserica este motivată de perspectiva îngustă a mântuirii personale, pierde complet perspectiva largă a mării controversă, și devine irelevantă, atât pentru lume, cât și pentru cauza lui Dumnezeu în univers.

Knight recunoaște că operațiunea de „neutering” este propria noastră ispravă, deși evită să spună că dumnealui a fost bisturiul numărul unu în această operație desfășurată pe parcursul unei jumătăți de secol. Dar îl iertăm, cu speranța că ucenicii lui de pe mapamond vor pleca urechea la strigătul lebedei noastre academice, întorcându-se fără prejudecăți la temeliile profetice ale acestei mișcări și înțelegând că adventismul castrat de conceptul mării controversate este o caricatură de evlavie de care și copiii încep să se ferească.

Ucenicii lui Knight sunt șocați citind asemenea declarații în cea mai importantă carte a mentorului lor:

„De ce sacrificau acei pionieri adventiști mijloacele și copiii lor pentru misiune? Doar pentru că aveau o convingere profundă că au o solie chiar din inima cărții Apocalipsa, pe care lumea avea nevoie să o audă înainte ca Isus să revină pe norii cerului.”

Sau:

„Dar ‘vestea bună’ este că adventismul din prima parte a secolului 21, mai ales în țările dezvoltate, a trecut peste asemenea idei primitive și simpliste. Am obținut ‘biruința’ în fața unei poziții prea viguroase pentru perspectiva tradițională a denominațiunii. Îmbogățiți cu presupuziții corecte politic, ne-am pierdut aroganța sfântă care ne-a făcut să credem că avem un mesaj pe care trebuie să-l audă întreaga lume” (Knight, *The Apocalyptic Vision*, 15).

Temeliile profetice la care Knight cheamă acum biserica înapoi nu sunt altceva decât doctrina sanctuarului, cu evenimentul ei culminant, Nunta din Apocalips 19. Aceasta este „temelia și stâlpul central al credinței advente,” fără de care nu există sens și semnificație pentru acest popor.

Chiar opozanții lui de azi (prieteni de ieri), observă că acestea sunt temeliile profetice la care se întoarce Knight.

Unul dintre cei mai virulenți critici ai adventismului istoric, Ervin Taylor, comentează astfel poziția lui Knight versiunea 2.0:

„El [Knight] risipește multe pagini încercând să demonstreze că toată dezvoltarea teologică din adventismul clasic în jurul celor 2300 de seri și dimineți, judecata pre-adventă, importanța păzirii sabbatului, conceptul global al mării controversate, poziția istoricistă ca metodă de interpretare a profetiei, principiul zian, relevanța cosmică a anului 1844 și metaforele Sanctuarului - toate aceste doctrine, înțelese corect, reprezintă fără îndoială mesajul lui Dumnezeu pentru astăzi” (Taylor, *Neo-Apocalyptic Adventism*, *Adventism Today*, 9 apr 2009).

Taylor este dezamăgit de această schimbare la față a lui Knight, afirmând că ceea ce încearcă el în *The Apocalyptic Vision and the Neutering of Adventism* este „un scenariu de coșmar al unui adventism retrograd, de tip sectar, care încearcă să supraviețuiască în secolul 21, deși este încorsetat în secvența de timp a secolului 19” (idem).

Taylor are dreptate, într-un fel. Așa cum sunt ele înțelese și predicate în biserica de azi, toate doctrinele noastre specifice sunt un scenariu de coșmar, aduse la nivel de caricatură și dovedite impracticabile în viața de zi cu zi. Barnhouse știa ce spune, atunci când a afirmat că doctrina adventistă despre Sanctuar este „uscată, searbădă și nefolositoare.” Așa cum i se prezentase lui doctrina de către frații de la CG, evaluarea este corectă.

Dar Taylor recunoaște că George R. Knight punctează esențialul, anume că doctrinele noastre specifice reprezintă mesajul lui Dumnezeu dacă sunt înțelese corect.

Aici este problema. Cum se face că doctrinele specifice nu sunt înțelese corect? Răspunsul evident pentru oricine este că ambele partide din biserică s-au poticnit de solia 1888, momentul când Dumnezeu a socotit că este timpul să primim mai multă lumină. Fariseii (dreapta radicală), n-au reușit să înțeleagă semnificațiile metaforelor Sanctuarului, și au rămas la vechile hotare. Saducheii (stânga liberală), au considerat doctrina învechită și au aruncat întregul concept al Sanctuarului la lada de gunoi a istoriei. Acum li se pare că Knight a devenit campionul unui adventism neo-apocaliptic, pe care ei nu-l înțeleg și de care au sentimentul că trebuie să se ferească.

În parte au dreptate. Ce înseamnă „înțelese corect”? Este cineva în biserică, la orice nivel, care să ofere o nouă interpretare a doctrinelor noastre specifice? Dacă până acum ele nu au fost înțelese corect (lucru perfect adevărat), de ce nu ne spune stimatul autor cum trebuie ele înțelese corect? Unde este interpretarea corectă a Sanctuarului, diferită de cea prezentă?

Sigur, Knight nu poate spune cum trebuie ele înțelese corect, deoarece încă nu pare conștient că soluția este solia 1888. Sau nu este dispus încă să recunoască public acest lucru. Dar faptul în sine, de a percepe că o înțelegere corectă a doctrinei Sanctuarului face din ea mesajul lui Dumnezeu pentru timpul nostru, este magnific. De neimaginat, venind de la unul ca Knight. Parcă îi stă pe limbă să spună că este cazul să ne întoarcem în 1888, acolo unde am străpuns pe Fratele nostru mai mare, pe Întâiul nostru născut (Zah 12:10), și am disprețuit Chivotul legământului.

Solia 1888 cheamă biserica mondială la o înțelegere corectă a „viziunii apocaliptice” a bisericii, în al cărei centru se află Hristos prezentat „mai proeminent,” astfel ca poporul lui Dumnezeu să vadă în El modelul de omenire pe care l-a inaugurat Fratele nostru mai mare.

Viziunea noastră apocaliptică nu se poate încheia fără o mireasă căreia i s-a dat să se îmbrace cu in subțire, strălucitor și curat. Fără un popor care să recapete haina de lumină pierdută în Eden, nu există nici trecerea împărăției în mâinile lui Dumnezeu (Apoc 19:6), nici revenirea lui Hristos. Vom continua să fim cobaii stăpânitorilor acestei lumi, în încercarea lor nebunească de a demonstra că se poate clădi o civilizație prosperă și fără legea lui Dumnezeu.